

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 230.114 van 5 februari 2015
in de zaak A. 213.595/VII-39.208.**

In zake : 1. de NV DEME ENVIRONMENTAL CONTRACTORS
 2. de NV ENVISAN
 3. de NV GHENT DREDGING
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Isabelle Larmuseau
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de OPENBARE VLAAMSE
AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bart Bronders en Clive Rommelaere
kantoor houdend te 8400 Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de NV HAVENBEDRIJF ROTTERDAM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Patrick Hofströssler en Hans Plancke
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de BV MARTENS EN VAN OORD
AANNEMINGSBEDRIJF, vennootschap naar
Nederlands recht
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frank Judo en Dominique Devos
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 4 september 2014, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna : OVAM) van 7 juli 2014 houdende toestemming voor de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen zoals omschreven in kennisgeving BE001004263.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 januari 2015.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Isabelle Larmuseau, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Clive Rommelaere, die verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Hans Plancke, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Tim Souverijns, die loco advocaten Frank Judo en Dominique Devos verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

‡AFCPJACAB-BBJBIHQ‡

III. Feiten

- 3.1. De vordering houdt verband met baggerwerken ter verdieping van de Antwerpse Haven, in het bijzonder met de verwijdering van het baggerslib.
- 3.2. Op 22 mei 2014 geeft de tweede tussenkomende partij aan OVAM kennis van de voorgenomen overbrenging van 34.000 ton baggerspecie naar het depot Slufter in Nederland (kennisgeving BE001004263).
- 3.3. OVAM zendt deze kennisgeving door aan de Nederlandse autoriteit van bestemming, zijnde de Inspectie Leefomgeving en Transport van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.
- 3.4. Op 4 juli 2014 beslist de autoriteit van bestemming om geen bezwaar te maken tegen de voorgenomen overbrenging.
- 3.5. Met de thans bestreden beslissing van 7 juli 2014 geeft OVAM als autoriteit van verzending toestemming voor de overbrenging van de baggerspecie naar Nederland.

IV. Tussenkomsten

4. Met respectievelijk op 10 en 15 oktober 2014 ter post aangetekende verzoekschriften vragen de NV Havenbedrijf Rotterdam en de BV Martens en Van Oord Aannemingsbedrijf, vennootschap naar Nederlands recht, om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om die verzoeken in te willigen, wat betreft het administratief kort geding.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

Excepties

5. Zowel de verwerende partij als de tweede tussenkomende partij betwisten de ontvankelijkheid van de vordering.

6. Er bestaat vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over deze excepties dringt zich immers slechts op indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn, hetgeen, zoals hierna zal blijken, te dezen niet het geval is.

VI. Onderzoek van de vordering

7. Krachtens artikel 17, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement prima facie kan verantwoorden.

Spoedeisendheid

8. Met betrekking tot de spoedeisendheid van hun zaak, zetten de verzoekende partijen het volgende uiteen :

"2. Nu uit de voor Uw Raad hangende zaken G/A.209.836/VII-38.874 en G/A 211.019/VII-38.989 blijkt dat het vernietigingsarrest in deze niet kan tussenkomen vóór het verstrijken van de geldingsduur van de bestreden

EVOA-besluiten, beantwoordt de voorliggende zaak, alleen al om die reden, aan het criterium van de spoedeisendheid. Wanneer het resultaat van de procedure ten gronde in deze zaak zou moeten worden afgewacht (tot lang na het verstrijken van de termijn van het bestreden besluit), zoals dit momenteel het geval is in de voor Uw Raad hangende zaken G/A.209.836/VII-38.874 en G/A 211.019/VII-38.989 (een gevolg van het vroegere schorsingscriterium van het 'moeilijk te herstellen ernstig nadeel'), reduceert dit de rechtsbescherming in hoofde van de verzoekende partijen tot nihil. Uitgerekend daaraan wou de wetgever tegemoetkomen door de recente introductie van een eis van 'loutere' spoedeisendheid, in plaats van de vroegere eis van het door de verzoekende partijen te bewijzen 'moeilijk te herstellen ernstig nadeel'.

3. Er anders over oordelen zou voor gevolg hebben - zoals door de verzoekende partijen reeds in het kader van de UDN-procedure van augustus 2013 werd voorspeld - dat Uw Raad overstelpt wordt door een hele reeks procedures die over dezelfde (spoedeisende) kwestie handelen. Dit staat haaks op wat van een (steeds meer aan belang winnende, zie de recente wetswijziging) goede rechtsbedeling mag worden verwacht.

4. De spoedeisendheid van deze zaak is alvast ook niet te wijten aan het (proces)gedrag van de verzoekende partijen, nu ook dit beroep amper drie dagen na de kennisneming van het bestreden besluit op 1 september 2014 is ingesteld (...).

5. Dat tenslotte ook een belangenafweging en/of opportuiniteitsbeoordeling de schorsing niet in de weg kunnen staan (integendeel), werd door de verzoekende partijen reeds bij herhaling duidelijk gemaakt.

Ingevolge het sinds jaar en dag door de verwerende partij gevoerde afval(export)beleid, investeerden de verzoekende partijen de afgelopen jaren tientallen miljoenen euro's in de oprichting en exploitatie van Vlaamse centra gespecialiseerd in de verwerking van voor nuttige toepassing of verwijdering bestemde baggerspecie. Op vandaag zijn de verwerkings- en bergingscapaciteiten van deze sites sterk onderbenut in afwachting van de inwerkingtreding van het op 1 juli 2007 door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd Sectoraal Uitvoeringsplan Bagger- en Ruimingspecie.

Het bestreden besluit luidt steeds verder het nieuw (illegaal) afval(export)tijdperk in, waarbij Vlaamse baggerspecie, die in het verleden (quasi-)exclusief terecht kwam in deze Vlaamse centra voor (de verwerking van voor) nuttige toepassing of verwijdering (bestemde baggerspecie), vanaf nu integraal voor verwijdering naar het Nederlandse depot de Slufter zal (kunnen) worden afgevoerd. Want waarom zou de 'redenering van het Antwerpse Havenbedrijf' (zie het eerste bestreden OVAM-besluit van 5 augustus 2013) vanaf nu niet steeds door de verwerende partij (kunnen) worden gevolgd (zie het tweede bestreden OVAM-besluit sine die), ook in het kader van overheidsopdrachten van andere aanbestedende overheden)? De Slufter is immers een bijzonder grootschalige onderwaterdeponie (lees: een uiterst simpele 'uitsparing in zee', zonder implementatie van enige verheven BBT inzake stortplaatsuitbating - zie het vierde middel) die om reden van haar reeds jarenlange, elke verbeelding tartende overcapaciteit (van de oorspronkelijke capaciteit (in 1984) ten belope van 150 miljoen m³ resteert er op vandaag (bijna 30 jaar later) nog steeds een capaciteit van 100 miljoen m³ baggerspecie) een

ware overlevingsstrijd aan het voeren is (zie p. 6 van de Wm-vergunning van 21 oktober 2010 van de Slufter) en waar om die reden in de eerstvolgende 60 jaar (en mogelijk nog langer) quasi-gratis baggerspecie van overal (niet in het minst vanuit Vlaanderen) kan worden aangeboden. Van een ernstig acceptatiebeleid is bij de Slufter immers geen sprake: je kan er werkelijk àlles in het water kwijt (zie in dit verband het vierde middel), met uitzondering van gevaarlijk afval (zie het 'voorbehoud' gemaakt in artikel 1.2.2. van de Wm-vergunning van 21 oktober 2010). Als de verwerende partij via de eigenmachtige herkwalificatie van de kwestieuze baggerspeciestroom als gevaarlijk afval dan nog eens uitgerekend met dit vergunningsmatig 'voorbehoud' gaat flirten, is het hek helemaal van de dam.

Het lijdt dan ook geen enkele twijfel dat géén van de verzoekende partijen nu en in de eerstvolgende 60 jaar zo levensvatbaar is en blijft, dat zij het op vandaag (en in de toekomst) zonder de (overeenkomstig het tot op vandaag gevoerde (legale) Vlaamse afval(export)beleid te verwachten) Vlaamse baggerspeciestroom kan stellen. Het bestreden besluit impliceert niets minder dat het ogenblikkelijk '(moreel) failliet' van elk van de verzoekende partijen, die in Vlaanderen zeer zwaar hebben geïnvesteerd in de verwerking resp. de nuttige toepassing en verwijdering van baggerspecie.

Bij gebrek aan schorsing van de tenuitvoerlegging van dit derde bestreden Slufter-besluit, impliceert dit voor de Vlaamse baggerverwerkingssector het onafwendbaar vervolg van een reeds op 5 augustus 2013 ingezette kroniek van de aangekondigde dood. Verzoekende partijen kunnen niet anders dan herhalen: dit reikt veel vèrder dan een louter financieel nadeel in hun hoofd. Het tast hen hic et nunc in hun wezen/kernactiviteit aan".

Beoordeling

9. Artikel 6 van de wet van 20 januari 2014 houdende hervorming van de bevoegdheid, de procedureregeling en de organisatie van de Raad van State heeft de schorsingsvoorwaarde van het "moeilijk te herstellen ernstig nadeel" vervangen door deze van de "spoedeisendheid". De spoedeisendheid "zal worden vastgesteld wanneer de verzoeker het resultaat van (de) procedure (ten gronde) niet kan afwachten om zijn beslissing te verkrijgen, op straffe zich in een toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen" (memorie van toelichting, Parl. St. Senaat 2012-13, nr. 5-2277/1, 13).

Het komt aan de verzoekende partij - die beweert dat de zaak te spoedeisend is om de uitkomst van het annulatieberoep te kunnen afwachten - toe om aan de hand van concrete feiten te overtuigen van de urgentie van de zaak.

10. De verzoekende partijen leggen geen concrete gegevens voor waaruit zou kunnen blijken dat de overbrenging van 34.000 ton baggerspecie naar Nederland op korte termijn een zodanige impact heeft op de rendabiliteit of levensvatbaarheid van hun respectieve ondernemingen dat de zaak te spoedeisend is om via de annulatieprocedure te worden afgehandeld.

Het feit dat in de hangende zaken A. 209.836/VII-38.874 en A. 211.019/VII-38.989 - zaken waarin gelijksoortige beslissingen worden aangevochten - geen eindarrest zal tussenkomen vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van die toelatingen tot de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen naar hetzelfde depot, heeft niet automatisch tot gevolg dat voorliggende zaak spoedeisend wordt. De normale doorlooptijd van een annulatieprocedure volstaat immers niet om de spoedeisendheid aan te tonen. Van een verzoekende partij wordt verwacht dat zij aan de zaak eigen, specifieke gegevens bijbrengt die in concreto aantonen dat de zaak spoedeisend is, gelet op de gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Overigens vormt de uiteenzetting van de feiten die volgens de verzoekende partijen de spoedeisendheid van de gevraagde schorsing rechtvaardigen, in wezen een herhaling van de argumenten die werden aangebracht naar aanleiding van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dewelke werd afgewezen bij arrest van de Raad van State nr. 224.496 van 23 augustus 2013, en ze is nagenoeg identiek aan de uiteenzettingen tot staving van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in het kader van de vorderingen tot schorsing die werden verworpen bij arresten nrs. 225.885 van 19 december 2013 en 226.616 van 6 maart 2014.

11. Er is niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

VII. Kosten

12. De bijdrage in de betaling van de kosten, inbegrepen de rechtsplegingsvergoeding, wordt bepaald in het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over het beroep tot nietigverklaring.

BESLISSING

1. De verzoeken van de NV Havenbedrijf Rotterdam en de BV Martens en Van Oord Aannemingsbedrijf tot tussenkomst in het administratief kort geding worden ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf februari tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Peter Sourbron,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Peter Sourbron